

דברי שלמה מעוז יו"ר חברת הון ליין / בכנס הנטרוקינג של BNI ישראל היום יום ב' 4/02/2013

במצב הכלכלי בעולם היום רק שהממשלה לא תפריע. עדיף את זה מאשר שתשפיע. יכולתה להשפיע בעידן שלנו יורדת והולכת.
4.2% מהתוצר הוא גרעון, זה בכלל לא נורא יחסית למדינות אחרות שהגרעון שם 7-8 אחוזים.

יש לקצץ בביטוח הלאומי. זה העברת כסף לאנשים שלא עובדים וזו ברכה לבטלה

אם חלק גדול מהתקציב היה הולך לתשתיות – נמל תעופה, ביוט, כבישים, אז אין בגרעון כל רע, כי ההשקעה תחזיר את עצמה. צריך לדעת ממה הגרעון מורכב – אם זה מדברים שלא מחזירים את עצמם, כמו תשלומי ביטוח לאומי לקבוצות אוכלוסייה בריאות שאינם עובדים, זו העברת כסף לאנשים שלא עושים דבר. העברת כסף לאנשים אלה, היא ברכה לבטלה. הגדלת תקציב משרד הבטחון, זה לא מחזיר את עצמו. מספר הקצינים הבכירים, שהם בסך הכל פקידים עם דרגות, הולך ועולה. זה תקציב שצריך לקצץ. מנגנונים אוהבים להגדיל את עצמם עם השנים. לא עסקים קטנים שחסר להם, אלא מנגנונים ציבוריים שגדלים קבוע. אני לא מתערב בכמה מטוסים צריך, אבל לבטח יש יותר מדי קצינים, פקחים במשרד החינוך ושאר פקידים. לכן צריך להסתכל ממה הגרעון נובע.

גייסו צבא מטורף של פקידים לנהל את הרגולציה

הממשלה מקצינה בעניין הרגולציה. היום אי אפשר לעשות עסקים במדינת ישראל. מי שרוצה לבנות בניין לוקח 10 שנים לקבל אישור ולהתחיל לבנות. כל משרד ממשלתי רוצה אישורים – איכות סביבה, מכבי אש ועוד. עסקים נאנקים תחת עול הרגולציה. גייסו צבא מטורף של פקידים כדי לנהל את הרגולציה. צריך כל הזמן לדווח לרשויות מה עשית בכל רגע. הביאו אותנו אל עברי פי פחת.

המצב בעולם ישתפר ותרואו את קרובי המשפחה שלכם יורדים מהארץ

ב-73 מלחמת יו"כ נגרם הרס של המדינה. היום עומס הפקידות עושה את זה. כרגע העולם במיתון אז אין בעייה. ירדנו בירידה מהארץ מ-18 אלף ל-5000 בשנה. אבל תוך שנתיים המצב בעולם ישתפר, ותרואו את קרובי משפחתכם יורדים מהארץ. תהיה לנו פה רגולציה שתבריא מפה אנשים. נעלה שוב ל-18 אלף בשנה, ותרואו אנשים טובים עוזבים את הארץ. כרגע אין לאן להגר כי המצב בעולם לא מי יודע מה.

אם יעלו את מע"מ זה יהיה כשלון של הממשלה

מי שקובע ולוחץ על הממשלה להפחית גרעון זה הרב הראשי שנקרא בנק ישראל. הוא רוצה להוריד את החוב כדי לשפר את מעמדנו בעולם. רוצים להוריד את הגרעון ל-60% מה יגרום להורדת הריבית

וההלוואות של הממשלה. אז תרד גם הריבית בשוק העסקי וזה ישפר את המצב בכל השווקים בארץ. איך הממשלה תעשה את זה? אם יעלו את מס ערך מוסף, זה יהיה כשלון של הממשלה. יש הרבה דרכים אחרות לגבות מיסים. ככל שמשפחה יותר ענייה היא מוציאה יותר כסף ולכן משלמת יותר מעמ. משפחות עשירות משלמות פחות מעמ. זה מס שהכי קל לגבות. כל 1% במע"מ של 4.5 מיליארד שקל. להעלות את מס החברות ב-2% זה נותן פחות מהעלאת 1% במע"מ, ואני בעד זה. נהיה במצב טוב יותר. העלאת מס החברות תהיה כדי להשתיק את אלו שצועקים חמס. הכיוון של להטיל מס על עשירים לא ילך.

לכסף, לחברות וליהודים אין מולדת, הם תמיד בורחים כשלא טוב להם.

דבר נוסף שיעשו הוא ביטול כל מיני פטורים. הכי צודק לבטל את הפטור ממס על קרן השתלמות. נהנים מזה האוכלוסיה החזקה. אין הצדקה לקבל הכנסה שפטורה ממס. יהיה מאבק מול ההסתדרות אבל זה שווה פעם אחת ולתמיד אבל שיושבת המשק. זה מס צודק. צריך גם להטיל מעמ על פירות וירקות, אפילו של 8%. הצעות שיעלו לעשות מעמ דיפרנציאלי, הן הצעות טיפשיות. אם נעשה פטור ממעמ על בגדי ילדים, פתאום תוך כמה חודשים כל האוכלוסיה יהיו ילדים. פטור ממיסים של החוק לעידוד השקעות הון – יש תמריצים של 5.5 מיליארד שקלים. צריך להטיל יותר מיסוי על חברות בינלאומיות שפועלות בארץ ומחפשות כאן מקלטי מס, דרך חברות שיש להם בכל מיני איים נידחים.

במה צריך לקצץ

לא צריך להוריד את השכר לעובדי ציבור אלא לייעל את המנגנון כדי לחסוך בהוצאות משרדי הממשלה. כשנפחית פתאום כולם ירצו פטור מההפחתה – הבטחון יגידו שיש מתיחות עם סוריה, הבריאות יגידו שיש מחלות, החינוך גם ימצאו סיבות לא לקצץ. החשש שלי שיקצצו דווקא בתשתיות. דווקא הן מחזירות את עצמן ואסור לקצץ שם. צריך לקצץ בהעברות חד צדדיות, ועל זה יהיה מאבק, על השיוויון בנטל. לזה לא נגיע, זו סיסמה גדולה. צריך טיפה להזיז את הנטל. יפחיתו את הגרעון ל-3.2%, לא נגיע למה שבנק ישראל רוצה, אם כי התוצר עולה. גם אחרי שאקצץ בהוצאות הממשלה, הן יהיו 5% יותר מאשר בשנה שעברה. אם באפריל יתחילו לשאוב גז, זה יביא עוד גידול בתוצר. אבל זה לא נותן פרנסה לעובדים בארץ. הכנסות מיסים כמו גז זה בעולם קרן חיצונית שלא נוגעים בה ולא חלק מהתקציב. מה שיכול למשוך אותנו כלפי מטה זה ירידה בדיור. כבר 4 חודשים הביקוש לדיור מתמתן ויורד, כי אנשים נאנקים תחת עול המשכנתאות. משכנתא נטלים, לא לוקחים, כי זה נטל.

הממשלה נכשלה בשלוש השנים האחרונות בנושא הדיור

יש תכונה מוזרה למשכנתאות האלה – הן גדלות, וצריך להחזיר את הכסף. הנטל הזה מתחיל להכביד על האוכלוסיה. יש האטה בקצב הצריכה של הציבור. גם הצריכה של מזון וברשתות השיווק יורדת. אבטלה עלתה בדצמבר, משקי הבית מתחילים לחסוך. האבטלה תמשיך לעלות כי מי שעסקו בענייני הבחירות יחפשו עכשיו עבודה. ואז הדאגה שלנו מתשלום המשכנתא גם תלך ותעלה. הממשלה נכשלה בשלוש השנים האחרונות בנושא הדיור ותצטרך למצוא לזה פתרון.

יכול להיות שתוך שעה יהיו לנו שוב בחירות

הקואליציה שתקום, להערכתי, לא בהכרח תהיה חזקה, וייתכן שתוך שנה יהיו לנו שוב בחירות. ממשלה שתבוא עוד פעם לבחירות, יהיה לה קשה להיבחר. הם יצטרכו לגבות יותר הכנסות ממקרקעין. הכנסה ממכירת מקרקעין – לא מפחיתה את הגרעון. אם אני מוכר מניות בנק זה החלפת נכס בנכס. תזרימית זה מגדיל הכנסה, אבל לא באמת מקטין גרעון. גם פה יהיה מאבק גדול עם מינהל מקרקעי ישראל. יש מאות פקידים שיושבים שם קבוע

אנחנו הולכים לתקופה של ירידה בהכנסות. הייצוא לאסיה יורד. נחזור לעלייה בפעילות בחצי השני של השנה. עכשיו צריך לקצץ בתקציבים.

ב-2014 תהיה שנה טובה יותר, ב-2015 עוד יותר וב-2016. תקנו את השכן שפשוט רגל. זה הזמן להשתלט על עסקים אחרים. כשכולם בורחים זה הזמן לקנות. כרגע ניכנס לחצי שנה של דכאון, אבל אל תקנו עסקים שלא מבינים בהם.

יש לנו בעיה קשה בשנים האחרונות, שאתם עם הכסף שנותר לכם, תיווצר בעיה – מה לעשות עם הכסף החופשי שנשאר לכם. מי שעשה ספקולציה בנדל"ן ומימש. אחת הבעיות שלנו – איך אנחנו שומרים על ערך הכסף. הבעיה – תוחלת החיים שלנו עולה. הגברים – מקום 2 בעולם, הנשים מקום 5 בעולם. אנשים פה מסרבים למות וכל אחד נאחז בקרנות המזבח ולוקח עוד פיליפינים. כל הזמן ממציאים עוד מכונות ומחשבים ואנשים לא מתים, וכל שנה של חיים עולה הרבה כסף. גם הילדים נשארים בבית ואי אפשר להיפטר מהם. התחזית שלי ריבית של 1.8% לשנה הקרובה. מי שנכנס לעסקים שגאו עכשיו – מסכן את כספו – מט"ח, מניות וכו', ובאגחים יש מספרה, שלא יעשו לי קרחת שם. הנושא של ניהול כסף נהיה יותר ויותר אקוטי. הריבית נמוכה, זמן החסכון מתארך, אני צריך יותר כסף וההוצאות עולות.

צפי הצמיחה בישראל 4.5%-4

השיטה שהייתה בעבר של לחסוך בתוכנית חסכון כבר לא קיימת – משלמים על זה מס, והממשלה חסמה את אפיקי החסכון ארוכי הטווח. אנשים רוצים תשואה וחסכון יותר קצר מחסכון ל-60 שנה. שער החליפין הנוכחי פוגע בכושר התחרות של המדינה, נראה יותר ויותר עסקים יצואנים שייפגעו. צפי הצמיחה שלי 4.5%-4

הריבית בישראל היא נגזרת של הריבית בארה"ב.

אם יעשו תוכנית צנע או תוכנית קשה מדי זה עלול לפגוע בצמיחה של ישראל. ארה"ב צומחת יפה כרגע 2.5%-2

השווקים האירופאיים חלשים. שווקים שיצמחו זה ארה"ב, ודרום מזרח אסיה.

לכן קיצוץ תקציב ההשקעות בתשתיות שיכול להביא רווחה בטווח הקצר יהיה טעות.